

BELEIDSPLAN EN VISIE GEZONDE KANTINE

Definitieve versie 2016 (update 10 augustus 2018)

INLEIDING

We kunnen het feitelijk zeer eenvoudig benoemen. In Nederland is de omgeving in de afgelopen tientallen jaren op zo'n manier veranderd dat het aanbod voor ongezonder en calorierijk voedsel steeds groter en toegankelijker is geworden, en we voortdurend worden blootgesteld aan deze verleidingen. Bij een overheersend ongezond aanbod leidt dat vaak tot een ongezonde voedselkeuze. Zonder dwingend en belerend over te komen is er behorend bij de gezonde leefstijl, waar we het sporten, bewegen en voetballen onder kunnen schalen, zijn in de lijn daarvan natuurlijk ook gezondere consumpties aan te bieden. In de huidige maatschappij bestaan er naast het maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) en gezonde alternatieven in het bedrijfsleven waarin we kunnen denken aan het belang van een gezond binnenklimaat, veilige en verantwoorde werkplaatsen, catering en bewegingsfaciliteiten, als vanzelfsprekend ook binnen de voetbalvereniging Berkum aandacht voor een gezondere leefstijl.

Vanuit de primaire definitie voorkomend uit onze welvaart en de daarbij behorende bestedingsmogelijkheden en commerciële impulsen kunnen we doordacht naast de ongezonde- en calorierijke producten die weinig voedingsstoffen bevatten de wenselijkheid betrachten in elke productgroep een gezond alternatief aan te bieden.

In de gepubliceerde Richtlijnen Gezondere Kantines is het belangrijkste uitgangspunt dat de hele kantine 'gezond' uitstraalt. Andere belangrijke uitgangspunten daarin zijn dat kantines kleine stappen kunnen zetten en dat kantines én de consument hun keuzevrijheid behouden.

Implantatie binnen VV Berkum

Sinds 2008 werd het onderwerp van de gezondere keuze regelmatig op de vergaderagenda van onder andere de bestuursgroep Junioren gezet. Een inspirerende avond in februari 2015 waarin gesproken werd over het gezonde aspect van sporten, vet- en calorieverbranding, de opvoedkundige rol en verantwoordelijkheid verdiende een vervolg.

Het plan werd opgevat om deze gezonde lijn niet te doorbreken met de stimulerende impulsen in de ongezondere keuzes, maar een bewustere en gezondere aanvulling van vocht en energie te bewerkstelligen.

Dit leidde in de daarop volgende maanden tot een werkgroep die alle aspecten van een gezonde kantineconcept uitwerkte tot de VV Berkum voetbalvitaminen.

Het doordachte concept is in de huidige status succesvol te noemen, en vraagt voor de continuering en levensvatbaarheid om een beleidsnotitie die de visie van onze implantatie waarborgt. Daarvoor maken we het beleidsplan en onze visie voor de VoetbalVitaminen BERKUM in dit document openbaar en inzichtelijk. De *cursief gedrukte tekst* in dit document bevat informatie van de huidige samenstelling en werkwijze. Die teksten kunnen zonder dat het beleid aangetast wordt, als daar aanleiding in de vorm van bijv. wisselingen eenvoudig gemuteerd en geactualiseerd worden.

Samenstelling werkgroep

Voor de uitvoering van de ideeën, de praktische werkwijze, het bewaken van het beleid en het zichtbaar profileren van het concept zijn er twee subgroepen actief

De DENKTANK

Hierin wordt door een 8- tal betrokken vrijwilligers vanuit de volgende geledingen voorbereidend tot een productkeuze gekomen

A. Vanuit de BG clubhuis zijn 2 leden actief voor de praktische invulling, zij informeren de bestuursgroep Clubhuis en de inkoper

B. Er is 1 lid actief die vanuit de verkoopaspecten de bewuste keuze en de bijhorende presentatie uitwerkt, hij/zij heeft de overall-view en kan als supervisor binnen de club de contacten onderhouden, en zorgt voor de verslaglegging en notulering

C. 1 persoon is belast met de vormgeving en layout

D. 1 persoon heeft de ervaring met voedselveiligheid, HACCP richtlijnen, keukenhygiëne en de wettelijke kaders in deze.

E. 1 persoon neemt zitting in de denktank voor de aansturing van de subgroep ' uitvoerders'

F. 2 personen denken mee en realiseren de praktische invulling

— **extern** —

G. 1 persoon onderhoudt de contacten met de externe stakeholders, de pers en de website

De UITVOERDERS

(bij VV Berkum Fruitvoerders genoemd)

Het onder **E** genoemde denktanklid (links) heeft de supervisie en zorgt voor de documentatie van de bereidingswijze van de gezonde producten, en maakt 2 maal per seizoen een schema

H. Een twintigtal uitvoerders bereiden bij toerbeurt circa 2 tot 4 keer per jaar de gezonde broodjes Tijdens deze werkzaamheden worden de geldende horeca en keuken hygiëne en veiligheidseisen en HACCP richtlijnen nageleefd. Er wordt in tweetallen gewerkt, tussen 8.30 uur en 11.00 uur op zaterdagmorgen. Het schema is daarin leidend, onderling ruilen is natuurlijk mogelijk

Periodiek worden ter promotie tussen 12.00 uur en 14.30 uur gezonde snacks uitgedeeld. Er zijn 4 witte promotiejacken beschikbaar.

A. Carolien Sip en Anneke Metselaar overleg met inkoper Theo Zuidberg

B. Rogier Soetens

C. Irma Pekkeriet (Merkkamer.nl)

D. Jessica Blom

E. Ellen de Lange

F. Sascha Raaijman en Ceciel Stroeve

G. Martin Verdoorn

H. Voetbalvrouwen Berkum VR1, Berkum VR2, Berkum VR3 en Ceciel Stroeve

Missie geconformeerd aan wensen Richtlijnen Gezondere Kantines

bron : Voedingscentrum

Door naast basisvoedingsmiddelen ook plaats te geven aan extra's, hebben kantines meer vrijheid invulling te geven aan het assortiment. Dit is bijvoorbeeld afhankelijk van het eetmoment dat zij bedienen. Kantines die maaltijden serveren zouden daarvoor de gezondere keuze moeten bieden. In kantines die vooral voorzien in tussendoor eetmomenten is juist de betere keuze binnen de extra's belangrijk. Daarom richten de kantinerichtlijnen zich op het 'nudgen' naar de betere keuze in zowel basisvoedingsmiddelen als extra's. Het zichtbare aandeel in producten die een betere keuze zijn, neemt zo toe in beide categorieën. Hierdoor ontstaat een groter en duidelijker aanbod van gezonder eten en drinken en wordt de consument eerder naar de betere keuzes geleid.

Gezondere producten een prominentere plaats geven in het zichtbare aanbod is een eenvoudige strategie om de gezonde keuze te stimuleren en het belangrijkste uitgangspunt binnen de richtlijnen. Dit uitgangspunt is dan ook voor elke ambitieniveau binnen de richtlijnen vertaald naar criteria die de verhouding tussen het aandeel gezondere producten en het aandeel minder gezonde producten in het zichtbare aanbod beschrijven. Zo wordt het zichtbare aanbod van gezondere producten steeds groter en de keuze daarvoor steeds makkelijker gemaakt. Ook wordt benadrukt dat de plaatsing van voedingsmiddelen en andere aspecten, zoals promotiemateriaal voor gezonde producten, bijdragen aan de gezondere uitstraling. Verder zijn er criteria opgenomen voor het aanbieden van water, groente en fruit. In kleine stappen kan het aanbod verschuiven. De ideale kantine biedt alleen basisvoedingsmiddelen aan uit de categorieën 'voorkeur' en 'middenweg'. De gezonde keuze is hier de enige keuze. Ten opzichte van het huidige gemiddelde kantine-aanbod, is zo'n ideale kantine een hele stap. Op dit moment bestaat in kantines gemiddeld 50% van het aanbod uit basisvoedingsmiddelen. Meer dan de helft daarvan valt in de categorie die de minder gezonde keuze is (de categorie 'uitzondering'), zoals witbrood en volvette kaas. In sportkantines bestaat het aanbod vooral uit extra's. Het merendeel hiervan is uitzonderingsproduct. Om kantines stap voor stap de goede richting op te helpen, worden in de Richtlijnen Gezondere Kantines drie oplopende ambitieniveaus gedefinieerd van brons, zilver en goud. Kantines kunnen stappen zetten naar een steeds gezonder concept, of meteen gaan voor goud of het ideaal. Het behouden van keuzevrijheid is een ander belangrijk uitgangspunt van de richtlijnen. Het idee van 'nudging' is om mensen een duwtje in de goede richting te geven, zonder daarbij hun vrijheden in te perken. Er kunnen daarom ook minder gezonde producten worden opgenomen in het assortiment. Dit garandeert keuzevrijheid voor de consument om zelf invulling te geven aan een eetmoment. Welke producten een betere keuze zijn in kantines wordt bepaald aan de hand van de Richtlijnen Voedselkeuze.

Deze richtlijnen worden in de toekomst herzien wanneer de Gezondheidsraad nieuwe Richtlijnen Goede Voeding uitbrengt. Daardoor kunnen er aanpassingen optreden in de criteria die bepalen of producten een betere keuze zijn. Gezondere producten een prominentere plaats geven in het zichtbare aanbod zal het belangrijkste uitgangspunt blijven. Naast het prominenter aanbieden van producten lijken ook prijsverlaging, fiscale maatregelen en in beperktere mate het geven van gezondheidsinformatie via het etiket, een positief effect te hebben op gezond voedselkeuzegedrag. Deze maatregelen worden gezien als mogelijke strategieën om gezond eetgedrag te stimuleren. Alleen zij zijn niet allemaal eenvoudig toepasbaar voor individuele kantines. Een totaalstrategie die de aanbieder, fabrikant en groothandel samen uitvoeren is daarvoor nodig. De Richtlijnen Gezondere Kantines zijn ontwikkeld en beschikbaar voor diverse kantine omgevingen. Sinds juni 2014 worden deze geïmplementeerd in sportkantines door het Convenant Gezond Gewicht. De richtlijnen die momenteel nog voor de schoolkantines in gebruik zijn met het programma De Gezonde Schoolkantine, zijn vastgelegd in het Handvest Gezonder Voedingsaanbod op scholen het streven is om ook de sportkantines aan te sluiten op het traject van de Richtlijnen Gezonde Kantines. Zo ontstaat er een consistente boodschap, kunnen kantines hun eigen traject bepalen en kan elke kantine zelf zijn ambitieniveau bepalen.

In de lijn van bovenstaande richtlijnen heeft het gezonde VV Berkum voetbalvitaminen concept navolging gekregen binnen:

Zwolle gezonde stad (het J.O.G.G project i.s.m. GGD).	> informatief en promotioneel voor de regio
Team:Fit de @gezondeSKantine	> landelijk wederzijds inspirerend
Lekker bezig. KNVB/ Sligro	> inkoop gerelateerd en promotioneel
Vullen of voeden	> inkoop gerelateerd en free publicity

Onze kantine en het VV Berkum voetbalvitaminen concept voldoen aan de richtlijnen van het Voedingscentrum, de Richtlijnen Gezondere Kantines

Ieder jaar brengen wij het aanbod in de kantine in kaart met de Kantinescan en rapporteren we de uitkomst aan het bestuur van de vereniging (AB)

Blz. 3 van 4

De huidige kaart als gezond alternatief

voor

Fresh lemonades, water, lightvarianten

Cola, sinas en 7up e.a

Thee (munt) (honing)

Broodje gezond
hummus kip
mozzarella

Broodje kroket e.a.

Bruine bol kaas/ham

Krentenbol (kaas)

Ontbijtkoek

Gevulde koek

Opkikker/drinkbouillon

Fruit

IJS en candybars

Rauwkost / Fruitcup

Soep van de dag

Patat

Maaltijdsalade (zomer)

Smoothies

Popcorn.

Chips

Balletje breed met rauwkost

- In iedere productgroep wordt een gezonder alternatief aangeboden, dat goedkoper of gelijk in prijs is.
- Voor onze pupillen wordt tijdens de rust of na de wedstrijd een gezondere (minder suiker bevattende) ranja geschonken, tijdens de shoot-out bij thuiswedstrijden van Berkum 1 krijgen de pupillen een gezond arrangement bestaande uit fruity water, popcorn, uitdeelschaal tomaatjes, snoepgroente en fruit
- Als traktatie of promotieartikel worden periodiek uitdeelacties via serveerschalen langs de velden of op de bar neergezet

Sponsoring

Er zijn vele mogelijkheden waarmee, gezonde sponsoring mogelijk is. Dit kan in natura met goederen, producten en keukengereedschappen en apparatuur.

Ook kan er aansluiting plaatsvinden voor de sponsoring van teambox(en) tijdens de wedstrijddagen

Dit is behorend bij het actieproject 'lekker bezig' van KNVB/Sligro

BCB gerelateerd kan een netwerkfunctie versterkt worden met fruitschalen (sligro/smeding project)

Hierbij kan het MVO gezonde aspect van uw onderneming gepresenteerd worden binnen onze businessruimte, of kunt u

werknemers en/of kinderen van werknemers gezond sponsoren
Meer informatie daarover is te verkrijgen bij de bestuursgroep commerciële zaken

Blz. 4 van 4

